25/01/2021

«Αναμένομεν πολλά, από σε και την επισκοπικήν διακονίαν σου»

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Οικουμενικός Πατριάρχης: Δεν έχει απήχησιν, δεν πείθει, μία ιερωσύνη, η οποία επιθυμεί περισσότερον να φαίνεται παρά να είναι, να επιδεικνύεται παρά να θυσιάζεται

Με λαμπρότητα τελέστηκε η χειροτονία του νέου Μητροπολίτου Ισπανίας και Πορτογαλίας

Τελέστηκε το πρωί της Δευτέρας, 25 Ιανουαρίου 2021, εορτής του Αγίου Γρηγορίου, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως του Θεολόγου, η εις Επίσκοπον χειροτονία του Θεοφιλ. εψηφισμένου Μητροπολίτου Ισπανίας και Πορτογαλίας κ. Βησσαρίωνος.

Της Θείας Λειτουργίας, που τελέστηκε στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό,

προεξήρχε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, συμπαραστατούμενος από τους Σεβ. Αρχιερείς, Μύρων κ. Χρυσόστομο, Ανθηδώνος κ. Νεκτάριο, Επίτροπο του Παναγίου Τάφου στην Πόλη, Ικονίου κ. Θεόληπτο και Ίμβρου και Τενέδου κ. Κύριλλο.

Πριν από την χειροτονία, ο Οικουμενικός Πατριάρχης, στην ομιλία του, εμφανώς συγκινημένος, αναφέρθηκε στην πολυετή διακονία του εψηφισμένου Μητροπολίτου κ. Βησσαρίωνος στην Πατριαρχική Αυλή, απευθύνοντάς του εγκάρδιους λόγους οικοδομής και πατρικές συμβουλές επιστηριγμού της νέας εκκλησιαστικής αποστολής του ως Ποιμενάρχου της Ιβηρικής Χερσονήσου.

“Δικηκόνησες ευόρκως εν Φαναρίω, εξόχως ως Μέγας Αρχιμανδρίτης. Διεκρίθης διά την αυστηράν τήρησιν του Πατριαρχικού Τυπικού, το οποίον ως ορθώς ετόνιζες, είναι «ουσία» και όχι «τύπος». Ευθυτενής, ευλαβέστατος, σοβαρός, καλλικέλαδος, ετέλεις τας ιεράς ακολουθίας με υποδειγματικήν ιεροπρέπειαν. Αι εκφωνήσεις, αγγελικαί˙ η θυμίασις, εν τελειότητι ασυγκρίτω˙ το «Άνω σχώμεν τας καρδίας» μας ανεβίβαζεν εις τον ουρανόν. Εκράτεις το Ιερόν Ευαγγέλιον και τα Τίμια Δώρα, όπως ήθελε και συνεβούλευε τους κληρικούς μας ο μακαριστός Πατριάρχης Αθηναγόρας, όχι ως «άνθρωπος κοινός», αλλά βηματίζων τελετουργικώς «ως ασώματος άγγελος». Εντυπωσιακή η παραδοσιακή, γοργόρυθμος, και εις χαμηλήν βάσιν εμμελής ανάγνωσις εκ μέρους σου των Οίκων των Χαιρετισμών ενώπιον της ιεράς εικόνος της Θεοτόκου εις τον Πατριαρχικόν Ναόν. Όντως, όλη η αλήθεια της πίστεώς μας ευρίσκεται, κατά τους λόγους συγχρόνου σοφού θεολόγου, εις την πράξιν και την βίωσιν της Θείας λατρείας: «Μόνο σωστή λατρεία, τίποτε άλλο – θα ήταν έκρηξη πολιτιστική», και ημείς προσθέτομεν αναγέννησις υπαρξιακή και αψευδής μαρτυρία «περί της εν ημίν ελπίδος». Πράγματι, εις την λατρευτικήν ζωήν συμπνυκνώνεται ολόκληρος η Ορθοδοξία, αποκαλύπτεται η Εκκλησία ως «κόσμος του κόσμου» και ως «εικών» της μελλούσης Βασιλείας.

Χαιρόμεθα, Θεοφιλέστατε, διότι θα μεταλαμπαδεύσης αυτό το πνεύμα, αυτήν την αλήθειαν, την ζωήν του Φαναρίου, εις την Ισπανίαν και την Πορτογαλίαν, εις την λειτουργικήν ζωήν του ποιμνίου σου. Εις την Μητρόπολίν σου σε αναμένει «θερισμός πολύς», ο οποίος απαιτεί αφοσίωσιν, κατάθεσιν ψυχής, αυτοπροσφοράν

και αγάπην. Πηγήν ανεξάντλητον εμπνεύσεως θα αποτελή διά σε η μακρά θητεία σου εις το Κέντρον της Ορθοδοξίας. Ύψιστον προνόμιον το να ανήκης εις τον ιερόν κλήρον, της Μεγάλης Εκκλησίας, να είσαι επίσκοπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Μέγιστον και το χρέος προς καλήν μαρτυρίαν, με αμετακίνητον πιστότητα εις τας πνευματικάς αξίας του αειφώτου Φαναρίου”.

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του, ο Παναγιώτατος, σημείωσε:

“«Ποιμένα αληθινόν αποδείξει αγάπη», λέγουν οι Πατέρες˙ αγάπη προς πάντας. Θα βιώσης έντονον την παρουσίαν του διαφορετικού. Και ο «διαφορετικός», εις το βάθος της υπάρξεώς του, αναζητεί αγάπην, νόημα, πληρότητα ζωής. Θα διακονής τον Χριστόν εν τω προσώπω των αδελφών Αυτού «των ελαχίστων» (βλ. Ματθ. κε’,

31 – 61). Να μη λησμονής, εις το καθοριστικόν αυτό σημείον της αποστολής σου, την στοργικήν παραίνεσιν του σήμερον εορταζομένου Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου: «Έως εστί καιρός, Χριστόν επισκεψώμεθα, Χριστόν θεραπεύσωμεν, Χριστόν θρέψωμεν, Χριστόν ενδύσωμεν, Χριστόν συναγάγωμεν, Χριστόν τιμήσωμεν» (Περί φιλοπτωχίας, ΙΔ’, μ’, ΒΕΠ 59, 83).

Ο μέγας θεολόγος και μύστης της Αγίας Τριάδος Γρηγόριος εις τον λόγον του «Απολογητικός της εις τον Πόντον φυγής» εκθέτει τας βασικάς αρχάς μιάς εκκλησιοτραφούς ποιμαντικής, αι οποίαι όχι μόνον κατέστησαν πυξίς διά την διαποίμανσιν των ψυχών εις Ανατολήν και Δύσιν, αλλά έχουν ιδιαιτέραν επικαιρότητα και εις την εποχήν μας, περίοδον ποικίλων τάσεων, που φαλκιδεύουν το ανθρώπινον πρόσωπον και εμποδίζουν το ευάγγελον μήνυμα του Χριστιανισμού να φθάση εις τον νούν και τας καρδίας των ανθρώπων.

Κατά τον Θεολόγον Γρηγόριον, ο ποιμήν απευθύνεται εις την ψυχήν, η οποία είναι διαφορετική εις κάθε άνθρωπον, λόγω της διαφοράς της προσωπικότητος, του φύλου, της ηλικίας, των συναισθημάτων, της υγείας, αλλά και της κοινωνικής θέσης και της οικονομικής καταστάσεως. Η ποιμαντική προσέγγισις οφείλει να εφαρμόζεται αναλόγως προς τα προσωπικά χαρακτηριστικά του συνανθρώπου, με τρόπον φιλάνθρωπον και ολιστικόν, πάντοτε με κατανόησιν της διαφορετικότητος.

Όπως λέγει ο Άγιος Γρηγόριος, αι ψυχαί θεραπεύονται, με σταθερόν στόχον την σωτηρίαν και τον αιώνον προορισμόν του ανθρώπου, «διαφόρω λόγω και αγωγή». Και προσθέτει: «Τους μεν άγει λόγος, οι δε ρυθμίζονται παραδείγματι, οι μεν δέονται κέντρων, οι δε χαλινού. Οι μεν γαρ εισι νωθείς, και δυσκίνητοι προς το καλόν, ούς τη πληγή του λόγου διεγερτέον» (ο.π., § 30). Εις την Εκκλησίαν, η «πράξις» είναι η «επίβασις» της «θεωρίας». (Λόγος κ’, ΒΕΠ 59, 147). Η θεολογία ασκείται υπαρξιακώς και «αλιευτικώς», πάντοτε εν αναφορά προς την πίστιν και την εν Εκκλησία ζωήν. Ο Γρηγόριος απεκάλεσε την άσαρκον θεολογίαν «τεχνολογίαν», αδολεσχίαν άνευ ουδεμιάς αξίας. (Λόγος λα’, ΒΕΠ 59, 274). Η οδός προς το αυθεντικώς θεολογείν χωρεί διά της «φυλακής των εντολών» και «διά των προσταγμάτων» (Λόγος κ’, ΒΕΠ 59, 147).

Η καλή μαρτυρία των διακονούντων την Εκκλησίαν είναι «πίστις, δι’ αγάπης ενεργουμένη» (Γαλ. ε’, 6). Δεν έχει απήχησιν, δεν πείθει, μία ιερωσύνη, η οποία επιθυμεί περισσότερον να φαίνεται παρά να είναι, να επιδεικνύεται παρά να θυσιάζεται. Η θυσιαστική ιερωσύνη είναι πάντοτε προσωποκεντρική, συγκεκριμένη σχέσις με ζωντανά πρόσωπα, με κατανόησιν και ενσυναίσθησιν. Η ζωή του κληρικού είναι σχέσις ζωής μετά του Μεγάλου Αρχιερέως, του κατ’ εξοχήν «Άλλου», και μετά του «άλλου», του αδελφού, «υπέρ ου Χριστός απέθανε». (Ρωμ. ιδ’, 15).”

Και ο Παναγιώτατος κατέληξε:

“Αναμένομεν πολλά, πάμπολλα από σε και την επισκοπικήν διακονίαν σου εν Ισπανία και Πορτογαλία. Να μη λησμονήσης ποτέ ότι αυτά που πράττεις είναι δώρον της Θείας Χάριτος, έργον του Θεού, επιτελούμενον διά σου εν τη «κοινωνία της θεώσεως», τη Εκκλησία. Κατορθούμεν τα πάντα «διά του αγαπήσαντος ημάς» (Ρωμ. η’, 37). Ο Θεός είναι πάντοτε «ο ενεργών εν ημίν και το θέλειν και το ενεργείν υπέρ της ευδοκίας» (Φιλιπ. β’, 13).

Σε συνοδεύουν αι ευχαί του Πατριάρχου σου, των συνεπισκόπων σου, των μελών της Πατριαρχικής Αυλής και πάντων των συνευχομένων εν τη ιερά ταύτη ευχαριστιακή συνάξει και εκ του μακρόθεν. Σε αναμένει το ευλογημένον ποίμνιόν σου. Προσευχόμεθα όλοι, ο Θεός του ελέους να σε κρατύνη εις το πολυεύθυνον έργον, το οποίον ανέθεσεν εις σε η Εκκλησία”.

Αμέσως μετά, ο εψηφισμένος Μητροπολίτης Ισπανίας και Πορτογαλίας, στην αντιφώνησή του, υπενθύμισε τον ποιητικό στίχο «Δε θέλω τίποτε άλλο παρά να μιλήσω απλά, να μου δοθεί ετούτη η χάρη” [Γ. Σεφέρης, Ένας Γέροντας στην Ακροποταμιά (Κάϊρο, 1942)], προκειμένου να εκφράσει με απλότητα τα έντονα συναισθήματά του την ξεχωριστή αυτή στιγμή, σημειώνοντας ότι:

“Είναι άλλωστε αυτή η απλότητα που εκπλήσσει τους προσκυνητές που φτάνουν για πρώτη φορά στις αυλές της Μεγάλης Εκκλησίας: από το δωρικό ύφος της Πατριαρχικής ψαλμωδίας μέχρι την αρχοντική απλότητα του ίδιου του Πατριάρχη. Δεν έχει ανάγκη η Μεγάλη Εκκλησία να «φορτώσει το πρόσωπό της με τα μαλάματα» της κοσμικής εξουσίας για να εμφανιστεί δήθεν ισχυρή, διότι κατέχει Εκείνον τον έναν και μοναδικό πολύτιμο μαργαρίτη (Μτ. 13:46). Ούτε προσμετρά τους πιστούς Της με το πλήθος των αριθμών, έχοντας εντρυφήσει στα μαθηματικά του Ευαγγελίου όπου το ένα πρόβατο που έχει χαθεί αξίζει όσο και τα άλλα ενενήντα-εννέα (Λκ. 15:4). Ως πολιτογραφημένος Φαναριώτης, ας μου επιτραπεί να πω και εγώ με την ίδια ανεπιτήδευτη απλότητα «τα λιγοστά μου λόγια».

Το να μιλήσει κανείς για τον εαυτό του τούτη την ώρα φαντάζει παράκαιρο. Ό, τι συντελείται εντός της Εκκλησίας είναι έξοδος, είναι τελετή εξόδιος, εκτός του εαυτού και καθοδόν προς τον Άλλον. Ιδιαιτέρως, όμως, κατά την ώρα της εις επίσκοπον χειροτονίας όπου καλείται κανείς, όπως και εγώ τούτη την ώρα – την ώρα της “προσωπικής μου Πεντηκοστής” όπως λανθασμένα λέγεται, ωσάν να μπορούσε μια Πεντηκοστή να είναι ποτέ μόνο “προσωπική” – να αποβάλει την μέριμνα του εαυτού και να αναβάλει στους ώμους του τον Άλλον, τύπος και υπόμνηση του οποίου αποτελεί το αρχιερατικό ωμόφοριο.

Ζυγίζει, όμως, ο ζυγός του αρχιερατικού ωμόφορου περισσότερο για εκείνον ο οποίος, ως εγώ κατά την παρούσα ώρα, προχειρίζεται επίσκοπος του Οικουμενικού Θρόνου, επωμιζόμενος την επιπρόσθετη ευθύνη μιας ανόθευτης παραδόσεως αιώνων, μιας αδιάκοπης και συνεχούς μαρτυρίας, εγγεγραμμένος εντός ενός κύκλου του οποίου μεν το κέντρο ευρίσκεται εδώ, σε τούτο το Σεπτό Κέντρο της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας, αλλά του οποίου η περιφέρεια εξακοντίζεται εις τα πέρατα της Οικουμένης”.

Ιδιαίτερα συγκινημένος ο εψηφισμένος Μητροπολίτης Ισπανίας και Πορτογαλίας είπε προς τον Παναγιώτατο:

“Πώς με ελκύσατε, Παναγιώτατε, από τις παρυφές αυτού του κύκλου στο κέντρο του, και πώς με εγκεντρίσατε στον κορμό του αειθαλούς και σταυρικού Ξύλου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, ας καταστεί γνωστό από το βάθος της

καρδιακής και αδιάπτωτης ευγνωμοσύνης μου. Σε αυτή την Πατριαρχική αυλή έμαθα να συλλαβίζω την καθ᾽ημέραν μυσταγωγία της Μεγάλης του Φαναρίου Σχολής. Αυτή η μαθητεία είναι τα διαπιστευτήρια που τώρα προσκομίζω προσερχόμενος προς τους αδελφούς μας της Ιβηρικής Χερσονήσου. Τόσο περισσότερο βαραίνει στην συνείδησή μου η οφειλετική προς το Σεπτό Πρόσωπό Σας ευγνωμοσύνη μου, όσο περισσότερο ανάξιο μια τέτοιας ευεργεσίας θεωρώ τον εαυτό μου.

«Ως πορεύωμαι εις την Σπανίαν» (Ρωμ. 15: 24), κατά τον Παύλειο λόγο, γνωρίζω πως η πορεία μου δεν θα είναι απρόσκοπτος. «Ουκ έστι δούλος μείζων του κυρίου αυτού», αν Εσάς εδίωξαν, Παναγιώτατε, και εμέ διώξουσιν (Ιω. 15:20). Πάντες οι Προκαθήμενοι του Οικουμενικού Θρόνου αδικήθησαν και ακόμα αδικούνται, ως και ο σήμερον εορταζόμενος άγιος προκάτοχός Σας, ο αδικηθείς μάλιστα από αυτών των συνεπισκόπων του. Δεν εφθόνησαν, βεβαίως, τον Γρηγόριον ως έναν των λοιπών ανθρώπων, αλλά τον Κωνσταντινουπόλεως. Ουδέποτε άλλοτε δεν τον παρενόχλησαν παρά μόνον όταν ανελθών εις τον θρόνο της Κωνσταντινουπόλεως έμελλε να προεδρεύσει της ενθάδε συγκροτηθείσης Δευτέρας Οικουμενικής Συνόδου, ως έχων όχι το πρωτείον την τιμής, όπως εσφαλμένως η μάλλον κακοβούλως λέγεται από μερικούς, αλλά την τιμή του πρωτείου.

Και οι τρεις Ιεράρχες τα λείψανα των οποίων αποθησαυρίζονται σε αυτήν εδώ την Κιβωτό της Ιστορίας, εκδιώχθηκαν και αδικήθησαν υπό πολλών πολεμίων. Του Γρηγορίου, όμως, επέπρωτο να αδικηθεί από τους φίλους του και μάλιστα των έγγιστα ισταμένων—και τα κτυπήματα των ομοτράπεζων φίλων είναι ακριβώς εκείνα τα οποία ανθρώπους σαν τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο πληγώνουν πιο πολύ. Ας είναι. Εκείνοι λησμονήθηκαν, τον Θεολόγο Γρηγόριο, όμως, τιμά και εορτάζει η Εκκλησία, ως έχω βεβαία την πεποίθηση πως θα τιμήσει και θα μνημονεύσει και Εσάς, Παναγιώτατε, η Ιστορία, διότι, είναι η αλήθεια, κατά την έκφραση του Cervantes, «της οποίας μητέρα είναι η ιστορία, αντίπαλος του χρόνου, κατάθεση πράξεων, μάρτυρας του παρελθόντος, παράδειγμα και προειδοποίηση του παρόντος, προειδοποίηση για το μέλλον», και όσοι μάχονται την ιστορική αλήθεια σήμερα θα ανακαλύψουν αύριο πως σκιαμάχησαν τους ανεμόμυλους της ιδικής τους υστεροβουλίας.”

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, ο νεοχειροτονηθείς Μητροπολίτης Ισπανίας και Πορτογαλίας, αφού έλαβε την Αρχιερατική Μίτρα και την ράβδο από τα χέρια του Παναγιωτάτου, τέλεσε, κατά την τάξη, την απόλυση από τον Πατριαρχικό Θρόνο.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οι Σεβ. Μητροπολίτες Γέρων Δέρκων κ. Απόστολος, Γέρων Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων,

Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανος, Σηλυβρίας κ. Μάξιμος και Σμύρνης κ. Βαρθολομαίος, οι Θεοφιλ. Επίσκοποι Αλικαρνασσού κ. Αδριανός, Τράλλεων κ. Βενιαμίν και Αραβισσού κ. Κασσιανός, ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος κ. Paul Fitzpatrick Russell, Νούντσιος του Βατικανού στην Τουρκία, ο Γενικός Πρόξενος της

λέχη του

ησίας και

